

INTERNATIONAL

JOURNAL of HUMAN STUDIES

ULUSLARARASI İNSAN ÇALIŞMALARI DERGİSİ

ISSN: 2636-8641

Cilt/VOLUME 5 Sayı/ISSUE 10 Yıl/YEAR: 2022 Alındı/RECEIVED: 11-06-2022 – Kabul/ACCEPTED: 12-03-2022

Çocuk Gelin ve Kadına Şiddet Durumunun İncelenmesi (Malazgirt Örneği)

Investigation of Child Bride and Violence Against Women (Malazgirt Example)

Yılmaz GÜLEN¹ | Salih GÜLEN²

Abstract

The main purpose of this research is to determine the age at marriage and exposure to psychological-physical violence during the marriage process of women in Malazgirt district. Data were collected by conducting a survey, one of the quantitative research methods. Data were collected face to face using a questionnaire. The data collected in the research were analyzed using the Microsoft Excel Program with frequency (f) and percentage (%) techniques. At the end of the analysis of the data, it can be said that a significant part of the women got married under the age of 18 and formed a structure with many children. It has been determined that almost half of the women have been subjected to violence

Öz

Bu araştırmanın temel amacı Malazgirt ilçesindeki kadınların evlenme yaşı ve evlilik sürecinde psikolojik-fiziksel şiddete maruz kalma durumlarının belirlenmesidir. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama (survey) yapılarak veriler toplanmıştır. Veriler anket formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırmada toplanan veriler Microsoft Excel Programı kullanılarak frekans (f) ve yüzde (%) teknikleri ile analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonunda kadınların önemli bir bölümünün 18 yaşının altında evlendiği ve çok çocuklu oldukları söylenebilir. Kadınların neredeyse yarısının eşleri başta olmak üzere aile üyelerinden şiddet gördüğü belirlenmiştir. Sonuçların doğrultusunda öneriler sunulmuştur.

¹ Yılmaz GÜLEN, Milli Eğitim Bakanlığı Uşak, yilmazgulen74@hotmail.com Orcid: 0000-0002-3164-770X

² Salih, GÜLEN, Doç. Dr., Muş Alparslan Üniversitesi, sgnova@windowslive.com Orcid: 0000-0001-5092-0495

by their family members, especially their spouses. Suggestions were presented in parallel with the results.

Anahtar Kelimeler: Çocuk gelin, Erken yaşta evlilik, Kadın, Kadına Şiddet, Malazgirt.

Keywords: Child bride, Early marriage, Woman, Violence against Women, Malazgirt.

1. Giriş

Çocuk; fizyolojik, fiziksel ve psikolojik olarak ergin hale gelmeyen 0-18 yaş arasındaki bireylere denilmektedir (Birleşmiş Milletler, 1959; Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), 2004). Bireyin ergin hale gelmesi veya her ne kadar olgunlaşmış olursa olsun 18 yaşının altında olan herkes çocuktur. Çocuk kavramı, bu yaş grubunun kimlerden oluştuğu ve bu yaş grubunun özellikleri ile kanuni haklarının bilinmesi için önem arz etmektedir. Nitekim bazı toplumlarda belli bir yaş üstündeki kadınların (12 yaş ve üstü) olgunlaşmış olarak algılanması veya ergin olduğunun iddia edilmesi hatta eski tabirle ergenlik çağını doldurmuş veya girmiş olması gibi çeşitli nedenlerle evlenmeye hazır veya evlilik çağında olarak nitelendirilmektedir. Bu durum 12 yaşından büyük ama 18 yaşından küçükler için çok hayati bir önem taşımaktadır. Toplumun bu yaş grubunu çocuk olarak tanıması ve haklarını bilmesi onlara yapılacak olan evlenme planlarını tekrardan düşünmelerini sağlayarak erteleme ve iptal etme davranışını sağlayacaktır.

Modern toplumlarda çocuk gelin sayısı çok olmasa da gelişmekte olan veya geri kalmış toplumlarda erken yaşlarda evlenme durumları söz konusudur. Nitekim dünya geneli yaklaşık 700 milyon kadın 18 yaşından önce evlenmektedir. Bunların nerdeyse üçte biri 15 yaşının altında evlenmektedir (Evgin vd., 2018). Bu yaş grubu kadınların evlilikleri yani 18 yaş altı kadınların evlilikleri “çocuk gelin” kavramı ile açıklanmaktadır. Dünyada birçok ülkede çocuk gelin sayısı oldukça fazlayken bazı ülkelerde bu oran son derece azdır. Fakat bu oranın sıfır olduğu ülke maalesef yoktur. Öyle ki Afrika ülkelerinin çoğunluğunda her on kadından yedisi, Türkiye’de ise her yirmi kadından biri (Kıran, 2017), Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK) raporuna göre Avrupa ülkelerinin genelinde neredeyse on kadından biri (çoğu göçmen) çocuk gelin olmaktadır. Aynı rapora göre Türkiye’de on kadından ikisi iken günümüze yakın zamanda bu oranın azalmış olması sevindiricidir (Aydemir, 2011). Bunlara ek olarak raporda, Avrupa ülkelerinin ortalamasına göre bir oran çıkartılmış olsa da günümüzde bu oran yüzde bir civarında ve çoğunlukla göçmen ailelerden oluşmaktadır (Arslan, 2018). Erken yaşta evlilik veya çocuk gelin olgusu dünyanın birçok noktasında mevcuttur. Özellikle Asya ve Afrika ülkelerinde oldukça fazladır. Gelişmiş ülkelerde de evlilikten ziyade sex işçiliği olarak kullanma amaçlı çocuk yaştaki kadınlar kullanılmaktadır (Sarkar, 2016). Avrupa ülkelerinde de benzer durumların olduğu söylenebilir. Fakat özellikle çocuk gelin sayısı bakımından Avrupa ülkelerinde bu oranın az olması tamamen bu alanda çıkarılan yasalarla ve insanların bilinçlenmesiyle mümkündür. Çocuk gelinlerin önlenmesine yönelik yasalar çocuk gelin sayısına hatta düşük yapan kadın sayısını bile etki etmektedir (McGavock, 2021). Çocuk gelinlerin genelinde, vücut ağırlığının yetersiz gelişimi, şişmanlık, anemi,

cinsel problemler, sık gebelikler, sorunlu doğumlar, doğum sonrası sorunlar, anne ölümleri gibi tıbbi problemler yaşanmaktadır. Bu problemlere ek olarak sosyal yaşantıda sınırlılık, iş fırsatı kaybı, stres, depresyon, madde kullanımı, boşanma hatta hayatından vazgeçme gibi psiko-sosyal problemlere yol açmaktadır (Coşkun vd., 2016; Yılmaz, 2020)

1948 tarihli “İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde” evliliğin ancak özgür ve tam iradeye sahip insanlar arasında yapılabileceği yazılmaktadır. Fakat toplumların çeşitli inanç veya değerler çerçevesinde nedenler oluşturarak çocukların evlenmesine yönelik faaliyetler sürdürdüğü anlaşılmaktadır. Çocuk gelin nedenleri incelendiğinde dini değerlerin yanlış algılanması, ekonomik sebepler, eğitimsizlik, gelenekler ve ataerkil yapı veya toplum baskısı gibi etkenler rol oynamaktadır (Durdu ve Yelboğa, 2016; Eren, 2020; Kıran 2017). Bunlara ek olarak aile içi şiddet, aile içi istismar ve kadınların günlük yaşantılarının düzenlenmesi gibi sebeplerde rol oynamaktadır (Evgin vd., 2018; McCloskey ve Eisler, 2022). Ayrıca toplumda erkek çocuk sahibi olma isteği, daha fazla kız çocuğu doğumuna ve daha genç gelinlerle ilişkilidir. Bu durum daha fazla çocuk gelin sayısına neden olmaktadır (Leeson ve Suarez, 2017). Söz konusu nedenler toplumlarda çocuk gelin sayısını artırmaktadır. Erken yaşta evlilik bir istismar durumudur ve cezai işlem gerektirmektedir (Duman ve Coşkun 2019). Mevcut yasaların bu paralelde düzenlenmesi ve güçlendirilmesi gerekmektedir. Özellikle çocuk gelin eşlerinin bu yasalar sayesinde caydırılabileceği düşünülmektedir. Nitekim toplumda çocuğa yönelik yapılan bu istismarın en büyük rolü eş tarafından gerçekleşmektedir (Anagol, 2020). Çocuk gelin sayısının artması bir insani suç konumundadır. Bu suça ilaveten çocuk istismarı ve psikolojik-fiziksel şiddete maruz kalma durumları da yaşanmaktadır (Ata, 2019; Evgin vd., 2018).

Şiddet bir bireyin özgürlüğünün sınırlanmasına neden olan her türlü eylemdir. Kişiyeye yönelik cinsel, fiziksel, psikolojik veya ekonomik sözlü veya yazılı tutum ve davranışlardır (Aragbuwa, 2020; Çalışkan, 2019). Söz konusu bu davranışların kadına yapılması kadına yönelik şiddeti doğurur. Kadına yönelik, cinsel meta olması, sözlü ya da fiziki istenmeyen davranışlar yöneltilmesi, tecavüz, aile içi şiddet, eş şiddeti, işyeri tacizi gibi resmi kayıtlara geçmiş şiddet uygulamaları yapılmaktadır. Kadına yönelik psikolojik istismar, şiddet içermeyen cinsel zorlama (şantaj, tehdit, ekonomik, aile geleceği) gibi resmi verilere yansımayan gizli şiddet uygulamalarının da olduğu bilinmektedir (Ajzenstadt, 2008; Zada, 2021). Çok eski zamanlardan beri, her yaştan, ırktan ve sınıftan kadın, erkekten veya kadından şiddet görmektedir (Aragbuwa, 2020). Dolayısıyla dünyanın her noktasında kadına yönelik şiddet söz konusudur. Eğitim durumu ve kadının ekonomik kazancının şiddeti önleyeceği düşünülse de bazı ülkelerde bu durum aile içi kadına yönelik şiddeti etkilememiştir (Lewis vd., 2008). Örneğin en gelişmiş ülkelerden biri olan ABD’de bile bu durum söz konusudur. ABD’de özellikle Afrikalı göçmenlerin aile yapısı veya ekonomik sebeplerden dolayı kadın şiddeti yaşadıkları belirlenmiştir (Mose ve Gillum, 2016).

Kadına yönelik şiddetin varlığı her ne kadar insani bir suç olsa da teknolojinin gelişmesi, eğitimin yaygınlaşması, diploma sahibi bireylerin artması ve sivil toplum örgütlerinin (dernek, vakıf faaliyetlerinin artması) çalışmalarının yaygınlaşması gibi etkenlerden dolayı bu çağda çocuk gelin ve kadına yönelik şiddetin azalacağı hatta yok olacağı düşünülmektedir. Bu nedenle bu araştırmada Türkiye’nin doğu bölgesinde, görece gelişmemiş ve kırsal bölgede kalan bir ilçede çocuk gelin ve kadına yönelik şiddetin analizinin yapılması hedeflenmiştir.

1.1. Araştırmanın amacı

Ülke genelinde araştırmalar olsa da, belirli alanların ya da bölgedeki sorunların incelenmesi, araştırmacılara ve okuyuculara yeni araştırma alanları açacağı düşünülmektedir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı; Muş ili Malazgirt ilçesindeki kadınların evlenme yaşı ve evlilik sürecinde psikolojik-fiziksel şiddete maruz kalma durumlarının belirlenmesidir. Bu kapsamda aşağıda belirtilen soruların cevapları aranmıştır.

1. Malazgirt ilçesindeki kadınların evlenme yaşı nedir?
2. Malazgirt ilçesindeki kadınların çocuk sayısı kaçtır?
3. Malazgirt ilçesindeki kadınlar şiddet görüyor mu?
4. Malazgirt ilçesindeki kadınlar ne tür şiddete maruz kalmaktadır?
5. Malazgirt ilçesindeki kadınlar kimlerden şiddet görüyor?

2. Yöntem

Nicel araştırma yöntemlerinden tarama (survey) yapılarak veriler toplanmıştır. Tarama; bir seferde birden çok katılımcıya oluşmak için tercih edilen bir yöntemdir (Çepni, 2010). Bu veriler araştırmacılar ile katılımcıların yüz yüze görüşmesi ile toplanmıştır. Araştırmaya gönüllü olan kadınlar katılmıştır. Araştırma 2022 Nisan-Mayıs aylarında yapılmıştır (2 ay sürmüştür).

2.1. Veri toplama aracı

Yüz yüze görüşmelerde katılımcılar tarafından hazırlanan anket formu kullanılmıştır. Araştırmacı katılımcılara anket formundaki soruları sorar ve verilen cevapları formun ilgili yerlerine kayıt eder. Bu formada beş soru sorulmuştur.

1. Kaç yaşında evlendiniz?
2. Kaç çocuğunuz var?
3. Hiç şiddet gördünüz mü? (cevap evet ise)
 - a. Gördüğünüz şiddet çeşidini söyler misiniz?
Fiziksel Psikolojik Fiziksel&Psikolojik
 - b. Kimden şiddet gördüğünüzü söyler misiniz?

2.2. Verilerin analizi

Araştırmada toplanan veriler Microsoft Excel Programı kullanılarak frekans (f) ve yüzde (%) teknikleri ile analiz edilmiştir.

2.3. Örneklem

Amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak gönüllü katılımcılara ulaşılmıştır. Bu katılımcıların araştırmanın amacına uygun olarak tamamının kadın olması hedeflenmiştir. Bu kapsamda Malazgirt ilçesinde ikamet eden 395 kadın araştırmaya katılmıştır. Malazgirt Muş iline bağlı 20 bin nüfusu olan tarihi bir ilçedir. Erkek ve çocuk sayıları da tahmin edildiğinde 395 kadınından alınan verilerin temsil gücünün yeterli olduğu düşünülmektedir.

Tablo 1. Örneklem grubunun ikametgâh yerleri

Sıra	Yerleşim	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	X Mahallesi	135	34,18
2	Y Mahallesi	78	19,75
3	Z Mahallesi	75	18,99
4	T Mahallesi	57	14,43
5	A Köyü	50	12,66

Tablo 1’de görüldüğü gibi örneklem çeşitliliğinin sağlanması için ilçenin farklı mahallelerinden ve bir köyünden veriler toplanmıştır. Buna göre en fazla katılımcı % 34,18 ile X Mahallesi olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca % 12,66 ile en az katılımın A Köyünden olduğu görülmektedir (Mahalle ve köy ismi kodlanmıştır).

3. Bulgular

Araştırma kapsamında elde edilen veriler araştırma problemlerinin sırasına göre verilmiştir. Öncelikle kadınların evlenme yaşı sorgulandığında Tablo 2 oluşmaktadır.

Tablo 2. Kadınların evlilik yaşı

Sıra	Yaş aralıkları	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	18 yaş altı	142	35,95
2	18-30	251	63,54
3	30+	2	0,51
Toplam		395	100

Tablo 2’ye göre araştırmaya katılan kadınların % 63,54’ü 18-30 yaş aralığında evlenmiş % 0,51’i ise 30 yaşından sonra evlenmiştir. Fakat katılımcıların % 35,95’i 18 yaşını doldurmadan evlendiği görülmektedir. 18 yaşın altında evlenen kadınların istatistikî verileri Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Malazgirt ilçesinde çocuk gelinlere ait istatistikî veriler

Sıra	Yaş	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	12	2	0,51
2	13	9	2,28
3	14	17	4,30
4	15	22	5,57
5	16	37	9,37
6	17	55	13,92
Toplam		142	35,95

Tablo 3 araştırmaya katılan kadınlardan 18 yaşın altında evlenenlere ait istatistikî veriler içermektedir. Buna göre 12 yaşından başlayarak aritmetik olarak 17 yaşına kadar evlenebilen 142 kadın olduğu görülmektedir. 18 yaşın altındaki evliliklerin çoğunluğunun 17 yaşa ait olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan kadınların tamamı Mayıs 2022 itibarıyla 18 yaşın üstündedir. Sadece bir kadın 17 yaşında ve ebeveyn rızası alınarak resmi nikâhı yapılmış olduğu belirlenmiştir. Tablo verilerinin dışında görüşme esnasında 17 yaşın altında olup ve yeni evlenen kadına rastlanılmamıştır (Belki de gönüllü bir

katılım yapmak istememişlerdir). Bu verilere ek olarak araştırmaya katılan kadınların çocuk sayısı incelendiğinde Tablo 4 oluşmaktadır.

Tablo 4. Kadınların çocuk sayısı

Sıra	Çocuk sayısı	Frekans(f)	Yüzde (%)
1	Çocuk yok	14	3,54
2	1 çocuk	31	7,85
3	2 çocuk	80	20,25
4	3 çocuk	75	18,99
5	4 çocuk	57	14,43
6	5 çocuk	40	10,13
7	6 çocuk	23	5,82
8	7 çocuk	20	5,06
9	8 çocuk	18	4,56
10	9 çocuk	14	3,54
11	10 çocuk	10	2,53
12	11 çocuk	7	1,77
13	12 çocuk	3	0,76
14	13 çocuk	1	0,25
15	14 çocuk	1	0,25
16	22 çocuk	1	0,25
Toplam	1654	395	100,00

Tablo 4 incelendiğinde, kadınların % 3,54'nün çocuklarının olmadığı % 20,25'nin (80 kişi) 2'şer çocuğunun olduğu anlaşılmaktadır. Kadınların % 49,25'nin yani neredeyse yarısının 4 ve üzeri çocuk sahibi olduğu, % 5,81'i ise 10'dan fazla çocuk yaptığı görülmektedir. Nitekim frekansları az olsa da 13, 14 hatta 22 çocuklu kadınlar olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan tüm kadınların toplamda 1654 çocuğunun olduğu görülmektedir. Ortalama olarak kişi başı 4,19 çocuk düşmektedir. Tüm bu verilerin dışında kadınların şiddet görme oranları Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 5. Kadınların şiddet görme durumu

Sıra	Şiddet durumu	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	Yok	208	52,66
2	Var	187	47,34
Toplam		395	100,00

Tablo 5'te kadınların % 52,66'sının şiddet görmediği fakat % 47,34'nün şiddete maruz kaldığı görülmektedir. Bu şiddetin çeşidi incelendiğinde Tablo 6 karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 6. Kadınlara şiddet uygulayanlar

Sıra	Şiddet Çeşitleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	Fiziksel-Psikolojik	114	28,86
2	Psikolojik	40	10,13
3	Fiziksel	33	8,35
	Toplam	187	47,34

Tablo 6 incelendiğinde şiddet gören kadınların % 28,86'sının hem fiziksel hem de psikolojik şiddete maruz kaldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca kadınların % 10,13'ü sadece psikolojik, % 8,35'i sadece fiziksel şiddete maruz kaldığı görülmektedir. Bu şiddetin kimler tarafından uygulandığı Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Kimler kadına şiddet uygulamaktadır

Sıra	Şiddeti uygulayan	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	Eş	143	36,20
2	Aile (Eş+Kayınpeder+Kayın+Kaynana)	31	7,85
3	Belirtmeyen	13	3,29
	Toplam	187	47,34

Tablo 4'te görüldüğü gibi kadınların % 36,20'si eşinden şiddet görmektedir. Kadınların % 3,29'u şiddet kaynağını belirtmezken % 7,85'i ise eşinden, kaynından, kayınpeder ve kaynanadan şiddet gördüğünü belirtmiştir.

4. Tartışma

Malazgirt'teki kadınların çoğunluğunun 18 yaşından sonra evlendiği fakat % 35,95'nin 18 yaşının altında evlendiği söylenebilir. 18 yaşının altında evlenenlerin tamamı şuanda 17 ve üstünden yaş almaktadır. Bazı kadınların gönüllü olmaması veya başka nedenlerle araştırmaya katılmaması olasıdır. Dünya'da çocuk gelinler bakımından Nijer (%76), Orta Afrika Cumhuriyeti (%68) ve Çad (%67) gibi ülkeler başı çekmektedir. Bu ülkelerde neredeyse her 10 kadından 7'si çocuk yaşta evlenmektedir. Türkiye'de 2015 yılı verilerine göre çocuk gelin oranı % 5,2 ve 2016 yılı verilerine göre % 4,6'ya gerilemiştir. Ayrıca il bazında % 15,7 ile en yüksek oran Ağrı, en düşük oran ise % 1.1 ile Tunceli'dir. Araştırmanın yapıldığı ilçenin bağlı olduğu il olan Muş'ta bu oran % 14,1'dir (Kıran, 2017). Erken yaşta evliliklerin birçok nedeni olsa da kültürel değerlerin, dini inançların, ataerkil yapı gibi nedenleri bulunmaktadır (Eren, 2020). Malazgirt ilçesinde erken yaşta evliliklerin nedenleri sorgulanamamıştır. Fakat benzer nedenlerin olduğu tahmin edilmektedir. Erken yaşta evlilikler, çocuk gelinlerde psikolojik, fiziksel veya tıbbi problemlere yol açmaktadır (Coşkun vd., 2016; Yılmaz, 2020). Erken yaşta evliliğin getirdiği bu sonuçlar derinlemesine incelenmelidir. Erken yaşta evliliklerin azaltılması veya önüne geçilmesi için toplumsal hareketlilik gerekmektedir. Günümüzde en etkili silah olan basın yayın kuruluşları ile beraber toplumsal bir farkındalığın oluşturulmasının erken yaşta evliliği azaltabilir (Duman ve Coşkun, 2019). Bu bulgulara ek olarak Malazgirt'te hiç çocuğu olmayan, tek çocuklu veya çok çocuklu kadınlar bulunmaktadır. Her ne kadar yarısının 4 çocuktan az çocuğu bulursa da diğer yarısının 4 ve üzeri çocuğu olduğu anlaşılmaktadır. Özellikle 10 ve üzeri çocuk sahibi kadınlar bulunmaktadır. Malazgirt'te veri toplanan kadınların toplamda 1654 çocuğunun olduğu belirlenmiştir. Malazgirt'te, ebeveynlerin çocukları ile oyun oynama durumlarının sorgulandığı çalışmada 400

ebeveynin toplamda 1748 çocuğunun olduğu belirlenmiştir (Gülen ve Barış, 2021). Bu veriler araştırma verileri ile benzerlik göstermektedir.

Malazgirt'teki kadınların neredeyse yarısının şiddet gördüğü belirlenmiştir. Bu kadınların psikolojik, fiziksel şiddet görmesinin yanında çoğunluğunun her iki şiddet türünü de yaşadığı belirlenmiştir. Ayrıca kadınların en fazla eşlerinden şiddet gördüğü, eş dışında aile üyelerinden de şiddet görenlerin olduğu anlaşılmaktadır. Dünyanın birçok yerinde kadına yönelik şiddet olaylarının olduğu söylenebilir. Papua Yeni Gine'de kadınların yarısı psikolojik ve fiziksel şiddet görmektedir (Lewis vd., 2008). Hindistan (Rudd, 2001) ve Afganistan kadına şiddetin olduğu ülkelerdendir. Hatta Afganistan kadına uygulanan şiddetin önlenmesi hususunda 189 ülke içerisinde 168 sırada yer almaktadır (Zada, 2021). ABD gibi gelişmiş ülkelerde bile kadına yönelik şiddet (Afrika kökenli göçmen ailelerde) söz konusudur (Mose ve Gillum, 2016). Tüm bunlarla beraber dünyada (Avrupa ülkeleri de dâhil) kadınlara yönelik psikolojik ve ruhsal şiddetinde var olduğu bilinmektedir. Özellikle sex işçisi olarak çalıştırılan kadın ve çocukların bu faaliyetleri zorla yaptıkları belirlenmiştir (Sarkar, 2016). Türkiye'de ise her üç kadından biri şiddet görmektedir (Altınay ve Arat, 2008). Dünya geneli kadına yönelik şiddetin varlığı kadın özgürlüğünü etkilemektedir. Psikolojik ve sosyolojik olarak nedenleri araştırılıp önlemlerin alınması gerekmektedir. Ayrıca kadına yönelik şiddetin temel etkeni aile olsa da (Yuksel, 2016) en çok yakın partnerinden yani eşinden şiddet gördüğü bilinmektedir (Durğut ve Kısa, 2018; Horn vd., 2016). Bu bulgular araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir. Yapılan çalışmalar kadına yönelik şiddetin genel olarak yaş, eğitim seviyesi ve geleneklerle ilişkili olduğunu göstermektedir (Durdu ve Yelboğa, 2016). Eğitim durumu ve kadının ekonomik kazancının şiddeti önleyeceği düşünülse de bazı ülkelerde bu durum aile içi kadına yönelik şiddeti etkilememiştir (Lewis vd., 2008). Fakat kültürel yada dini değerlerden ziyade insani değerlerin ön planda tutulmasının, kadın haklarını tanıma ve bilme, yaptırımların gerekliliği, evden ayrılma ya da geçici ayrılmaların şiddeti önleyebilme olasılığının olduğu düşünülmektedir (Horn vd., 2016).

4.1. Sonuç ve Öneriler

Malazgirt'teki kadınların önemli bir bölümünün 18 yaşının altında evlendiği tespit edilmiştir. 18 yaşının altında evlenenlerin tamamı şuanda 17 ve üstünden yaş almaktadır. Bu yüzden şuanda 17 yaş ve altında evlenen kadınların kolluk kuvvetleri ile tespitinin yapılması sorumluların cezalandırılması ve bu konu ile ilgili bilinçlendirme faaliyetlerinin yapılması, sivil toplum örgütlerinin etkinliklerinin artırılması gerekmektedir.

Malazgirt'teki kadınların çok çocuklu bir yapıda oldukları söylenebilir. Özellikle 10 ve üzeri çocuk sahibi kadınların olması gelecek nesillerin aile planlaması konusunda eğitim görmeleri gerekmektedir. Ayrıca çocuk gelişimi, bakımı ve ihtiyaçlarının (fizyolojik ve psikolojik) neler olduğu ve nasıl karşılandığı konusunda özellikle kadınların eğitilmesi gerekmektedir.

Malazgirt'teki kadınların neredeyse yarısının şiddet gördüğü tespit edilmiştir. Bu kadınların çoğunluğunun hem psikolojik hem de fiziksel şiddet yaşadığı belirlenmiştir. Ayrıca kadınların en fazla eşlerinden şiddet gördüğü, eş dışında aile üyelerinden de şiddet görenlerin olduğu anlaşılmaktadır. Kadın ve erkeklerin evlilik ve evlilikte anlaşma ya da şiddet durumları üzerinde eğitilmesi ve insani değerler çerçevesinde yaşantı sağlamaları gerekliliği hususunda kazanımlar sağlanmalıdır. Bu konuda özellikle erkeklerin eğitilmesi gerekmektedir.

Araştırma Muş ili Malazgirt ilçesi ve örneklem grubuyla sınırlı olsa da, benzer özelliklerdeki bölgelerde benzer araştırmalar yapılarak durum tespitleri yapılmalıdır. Tüm sonuçlar ele alındığında kadına yönelik şiddet ve çok çocuklu yapının nedenleri sorgulanmalıdır. Tarım toplumunda işçi ihtiyacından dolayı erken evlilikler ve çok çocuklu aile ortamı gerekliliği önemliydi ama şimdi sanayi toplumunda böyle bir işçi oluşturma durumu söz konusu değildir. O halde neden çok çocukluluk? Toplumun “çocuk” kavramına bakışı incelenmelidir. Malazgirt genelinde şuan erken yaşta evlenen var mıdır? Çocuk gelinler var mı? Erken yaşta evlenmenin nedenleri sorgulanmalıdır. Son olarak erken yaşta evlilik ve şiddet konusunda erkekler örneğinde benzer çalışmaların yapılması önerilmektedir.

5. Kaynakça:

- Ajzenstadt, M., (2008). Women, violence against. *Encyclopedia of Violence, Peace, & Conflict*, <https://doi.org/10.1016/B978-012373985-8.00202-6>
- Altınay, A. G., & Arat, Y., (2008). *Violence against women in Turkey*. KAMER foundation
- Anagol, P. (2020). Historicizing child sexual abuse in early modern and modern India: patriarchal norms, violence and agency of child-wives and young women in the institution of child marriage. *South Asian Studies*, 36(2), 177-189, <https://doi.org/10.1080/02666030.2020.1821515>
- Aragbuwa, A., (2020). Dialogic contractions in online news discourse on violence against women in Nigeria. *Journal of Gender Studies*, 29(2), 130-145, <https://doi.org/10.1080/09589236.2019.1584553>
- Arslan, Y. (2018). A research on criminal concealment methods in child marriages. *International Anatolian Journal of Social Sciences*, 2(2), 4-17.
- Ata, Z., (2019). Child victimization from past to present. *Turkish Journal of Social Work*, 3(1), 47-60.
- Aydemir, E., (2011). Evlilik mi evcilik mi? Erken ve zorla evlilikler: Çocuk gelinler USAK rapor. <https://books.google.com.tr/books?id=jpHHAgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=tr#v=onepage&q&f=false> Erişim, 28.11.2022
- Coşkun, A. M., Şenturan, L., Çayır, G., & Yakıt, E. (2016). Socialsensitivity development about the problem of child brides. *Journal of Human Sciences*, 13(1), 1107–1122.
- Çalışkan, M., (2019). A quantitative - qualitative study of “violence against women” and “femicide” cases in Istanbul. *Bolu Abant İzzet Baysal University Journal of Graduate School of Social Sciences*, <https://dx.doi.org/10.11616/basbed.vi.513032>
- Çepni, S. (2010). *Introduction to research and project work (Araştırma ve proje çalışmalarına giriş)*. Celepner Printing
- Duman, N., & Coşkun, B. N. (2019). A psychosocial view to the phenomenon of “child marriage” or “child bride”. *Journal of the International Scientific Research*, 4(2), 267-276. <https://doi.org/10.21733/ibad.536029>
- Durdu, Z., & Yelboğa, Y. (2016). A study on child brides in Turkey: Mersin example. *The Journal of International Social Research*, 9(44), 800-808.
- Durğut, S., & Kısa, S., (2018). Predictors of marital adjustment among child brides. *Archives of Psychiatric Nursing*, 32(5), 670-676. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2018.03.006>
- Eren, G. T., (2020). *Child brides*. Astana publications
- Evgin, D., Caner, N., Küçük Öztürk, G., & Calpbıncı, P., (2018). The opinions of university students about early marriage and child brides. *The Journal of International Social Research*, 11(55), <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.20185537221>
- Gülen, S. & Barış, S. (2021). Examination of the reasons why parents do not play games with their children. *Gazi Journal of Educational Sciences*, 7 (1), 20-38. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gebd/issue/60851/787573>
- Horn, R., Puffer, E. S., Roesch, E., & Lehmann, H., (2016). I don't need an eye for an eye: Women's responses to intimate partner violence in Sierra Leone and Liberia. *Global Public Health*, 11(1-2), 108-121, <https://doi.org/10.1080/17441692.2015.1032320>
- Karal, D., & Aydemir, E., (2012). *Violence against women in Turkey*. International Strategic Research Institution
- Kıran, E., (2017). Child brides in Turkey in the context of gender roles. *Balkan Journal of Social Sciences*, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/399340>

- Leeson, P. T., & Suarez, P. A., (2017). Child brides. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 144, 40-61. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2017.10.001>
- Lewis, I., Maruia, B., & Walker, S., (2008). Violence against women in Papua New Guinea, *Journal of Family Studies*, 14(2-3), 183-197, <https://doi.org/10.5172/jfs.327.14.2-3.183>
- McCloskey, L. A., & Eisler, R., (2022). Family structure and family violence. *Encyclopedia of Violence, Peace, & Conflict*, 3, 283-290. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-820195-4.00057-1>
- McGavock, T., (2021). Here waits the bride? The effect of Ethiopia's child marriage law. *Journal of Development Economics*, 149, <https://doi.org/10.1016/j.jdevco.2020.102580>
- Mose, G. B., & Gillum, T. L., (2016). Intimate Partner Violence in African Immigrant Communities in the United States: Reflections from the IDVAAC African Women's Round Table on Domestic Violence. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 25(1), 50-62, <https://doi.org/10.1080/10926771.2016.1090517>
- Rudd, J., (2001). Dowry-murder: An example of violence against women. *Women's Studies International Forum*, 24(5), 513-522. [https://doi.org/10.1016/S0277-5395\(01\)00196-0](https://doi.org/10.1016/S0277-5395(01)00196-0)
- Sarkar, S., (2016). Child marriage trafficking in India: victims of sexual and gender-based violence. *Anthropology Now*, 8(3), 62-70. <https://doi.org/10.1080/19428200.2016.1242911>
- Uluç, G., Erçetingöz, A., & Süslü, B., (2018). Child brides phenomenon with legal and social dimensions and child brides of Turkish cinema after 2010. *Journal of Istanbul Aydin University*, 10(4), 75-94.
- UNICEF (2004). *Convention on the rights of the child*. <https://www.unicef.org/turkey/pdf/cr23.pdf>
Access: 06.06.2022
- United Nations, (1959). *Convention on the rights of the child*. https://cocukhaklari.barobirlik.org.tr/dokuman/mevzuat_uamevzuat/birlesmismilles.pdf
Access: 08.06.2022
- Yılmaz, E., (2020). *Child bride problem in Turkey a review on corporate social responsibility projects (Master thesis)*. Marmara University
- Yuksel, A. B. (2016). *Violence against women and honor killings*. (master's thesis), Çanakkale Onsekiz Mart University.
- Zada, S. Q., (2021). Breach of Afghanistan's international obligations using the due diligence standard to combat violence against women. *The International Journal of Human Rights*, 25(10), 1857-1886, <https://doi.org/10.1080/13642987.2021.1895764>